

Universitätsbibliothek Wuppertal

L. Annæi Senecæ Philosophi Opera, Qvae Exstant Omnia

Seneca, Lucius Annaeus <Philosophus>

Antverpiæ, 1615

Claudii Cæsaris

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-466](#)

A L. ANNÆI SENECAE
CLAVDII CAESARIS

ΑΠΟΚΟΛΟΚΥΝΤΟΣΙΣ.

B 763
VI D actum sit in cælo ante diem tertium eidus Octobris, Asinio Marcello, Acilio Auiolâ Coss. anno notio, initio saeculi felicissimi, vol memoriæ tradere. Nihil offendæ vel gratiæ dabitur. Hæc ita vera si quis quæsierit vnde sciam: primum, si noluero, non respondebo. Quis coactus est? Ego scio me liberum factum, ex quo suum diem obiit ille, qui verum proverbum fecerat, Aut regem, aut fatuum nasci oportere. Si libuerit respondere, dicam quod mihi in bucam venerit. Quis umquam ab historico iurato res exigit? Tamen si necesse fuerit auctorem producere, querite ab eo qui Drusillam euntem in cælum vidi. Idem Claudium vidisse se dicet iter facientem, non paucibus æquis. Velit, nolit, necesse est illi omnia videre, quæ in cælo agantur. Apipæ viæ curator est: quæ scis & diuum Augustum, & Tiberium Cæsarem, ad deos isse. Hunc si interrogaueris, soli narrabit: coram pluribus numquam verbum faciet. Nam ex quo in senatu iurauit se Drusillam vidisse cælum adscendentein, & illi pro tamen bono nuntio nemo credidit quid viderit, verbis conceptis adfirmauit, se non indicaturum etiam si in medio foro hominem vidisset occisum. Ab hoc ego quæcumque audiuicerte clara affero, ita illum saluum & felicem habeam.

C 764
Jam Phœbus breviore viâ contraxerat ortum
Lucis, & obscuri crescebant tempora somni:
Jamque suum victrix augebat Cynthia regnum;
Et deformis hiems gratos carpebat honores
Diuitis autumni, visoque senescere Baccho
Carpebat raras serus vindemitor vuas.

D 765
Puto magis intelligi si dixero, mensis erat October, dies tertius eidus Octobris. Horam non possum tibi certam dicere, facilius inter philosophos, quam inter horologia conueniet. Tamen inter sextam & septimam erat. Nimis rusticè acquiescunt oneri poëtæ, non contenti ortus & occasus describere, ut etiam medium diem inquietent. Tu sic transibis horam tam bonam?

E 766
Jam medium cursu Phœbus diuiserat orbem,
Et propior nocti fessas quatiebat habenas,
Obliquo flexam deducens tramite lucem.

F 767
Claudius animam agere cœpit, nec inuenire exitum poterat. Tum Mercurius, qui semper ingenio eius delectatus esset, vnam de tribus Parcis educit, & ait: Quid fæmina crudelissima hominem miserum torquieri pateris, nec vitium meritum, ut tamdiu cruciaretur? Annus sexagesimus & quartus est, ex quo cum anima luctatur. Quid huic inuides? Patere mathematicos aliquando verum dicere, qui illum ex quo princeps factus est, omnibus annis, omnibus mensibus effuderunt. Et tamen non est mirum si errant, horam eius nemo nouit. Nemo enim illum umquam natum putauit. Fac quod faciendum est. Dede neci. melior vacua sine regnet in aula.
Sed Clotho: Ego mehercule, inquit, pusillum temporis adiicere illi volebam, dum hos pauculos, qui supersunt, ciuitate donaret. Constituerat enim omnes Græcos, Gallos,

Hispanos,⁶ Britannos, togatos videre. Sed quoniam placet aliquos peregrinos in seimen A
relinqui, & tu ita iubes fieri, fiat. Aperit tum capsulam, & treis fusos profert. Vnus erat
Augurini,⁷ alter Babæ, tertius Claudij. Hos, inquit, treis vno anno exiguis interual-
lis temporum diuisos mori iubebo: nec illuim incomitatum dimittam. Non oportet
enim eum, qui modò se tot millia hominuin sequentia videbat, tot præcedentia, tot cir-
cumfusa, subito solum destitui. Contentus erit his interim coniectoribus.

Hæc ait: *& turpi conuoluens stamna fuso,*
Abrupit stolidæ regalia tempora vitæ.
At Lachesis redimita comas, ornata capillos,
Pieriâ crinem lauro frontemque coronans,
Candida de niveo subtemina vellere sumit,
Felici moderanda manu: quæ ducta colorem
Assumpsere nouum: mirantur pensa sorores.
Mutatur vialis pretioso lana metallo:
Aurea formoso descendunt sacula filo.
Nec modus est illis, felicia vellera ducunt,
Et gaudent implere manus, sunt dulcia pensa.
Sponte suâ festinat opus, nulloque labore
Mollia contorto descendunt stamna fuso.
Vincunt Tithoni, vincunt Nestoris annos.
Phœbus adest, cantuque inuat, gaudetque futuris:
Et latus nunc plectra mouet, nunc pensa ministrat.
Detinet intentas cantu, fallitque laborem.
Dumque nimis citharam, fraternaque carmina laudant,
Plus solito neuere manus: humanaque fata
Laudatum transcendit opus. Ne demite Parce,
Phœbus ait: vincat mortalis tempora vitæ,
Ille mihi similis vultu, similisque decore,
Nec cantu, nec voce minor: felicia lassis
Sacula præstabit, legumque silentia rumpet.
Qualis discutiens fugientia lucifer astra;
Aut qualis surgit redeuntibus hesperus astris:
Qualis cum primùm tenebris aurora solutis
Induxit rubicunda diem, sol adspicit orbem
Lucidus, & primos è carcere concitat axes:
Talis Cæsar adest, talem iam Roma Neronem
Adspicit, flagrat nitidus fulgore remisso
Vultus, & affuso ceruix formosa capillo.

Hæc Apollo. At Lachesis, quæ & ipsa homini fortissimo faueret, fecit, & plenâ orditur manu, & Neroni multos annos de suo donat. Claudium autem iubent omnes χαιροντας, D
 ευομενας, ευπιπτεν δομων. Et ille quidem animam ebulliit, & eò desit viuere videri. Exspirauit autem dum coœdos audit, ut scias me non sine causa illos timere. Ultima vox eius hæc inter homines audita est, cum maiorem sonitum emisisset illâ parte, quâ facilius loquebatur: Vx me, puto, concacauit me. Quid autem fecerit, nescio: ⁸ omnia certè concacauit. Quæ in terris posteâ sint acta, superuacuum est referre. Scitis enim optimè: nec periculum est, ne excidant, ⁹ quæ memoriæ publicum gaudium impresserunt. Nemo felicitatis suæ obliuiscitur. In cælo quæ acta sint, audite: fides penes auctorem erit. Nunciatur Ioui, venisse quemdam bonaë statuæ, benè canum, nescio quid illum minari: assidue enim caput mouere, pedem dextrum trahere. quæsisse se, cuius nationis esset? respondisse, nescio quid perturbato sono, & voce confusa, non intelligere se linguam eius: nec Græcum esse, nec Romanum, nec ullius gentis notæ. Tum Iupiter Herculem, quia totum orbem terrarum pererrauerat, & nosse videbatur omnes nationes, iubet

A iubet ire & explorare, quorum hominum esset. Tum Hercules primo adspectu sanè perturbatus est, ut qui etiam non omnia monstrat timuerit: vt vident noui generis faciem, insolitum incessum, vocem nullius terrestris animalis, sed (qualis esse marinis belluis solet) raucam & implicatain, putauit sibi tertium decimum laborem venisse. Diligentius intuenti, visus est quasi homo. Accessit itaque, & quod facillimum fuit Græculo, ait: Τις ἀδερέσ, αὐτὸν πόλις τοι πόλις; Vbi hæc Claudius, gaudet esse illuc philologos homines, sperat futurum aliquem historiis suis locum. Itaque & ipse Homericō versu Cæfarem se esse significans, ait:

Γλόση με φέρων αὔριος Κικόνεας πέλασεν.

Erat autem sequens versus verior, æquè Homericus:

Εἴθα δ' εἴγων πόλιν ἔπειραν, αἰτεσσα δ' αὐτούς.

B Et imposuerat Herculi homini minimè vafro, nisi fuisset illuc Febris, quæ fano suo relictio sola cum illo venerat: ceteros omnes deos Romæ reliquerat. Iste, inquit, mera mendacia narrat. Ego tibi dico, quæ cum ipso tot annos vixi. Lugduni natus est: ¹⁰ Marci municipem vides: quod tibi narro, ad sextumdecimum lapidem à Viennâ natus est, Gallus germanus. Itaque quod Gallum facere oportebat, Romam cepit. Hunc ego tibi recipio Lugduni natum, vbi Licinius multos annos regnauit. Tu autem qui plura loca calcasti, quām ullus mulio perpetuarius, Lugdunenses scire debes, & multa millia inter Xanthum & Rhodanum interesse. Excandescit hoc loco Claudius, & quanto potest murinture irascitur. Quid diceret, nemo intelligebat. Ille autem Febrim duci iubebat, illo gestu solutæ manus, & ad hoc vnum satis firmæ, quo decollare homines solebat. Iusserat illi collum præcidi. Putares omnes illius esse libertos, adeò illum nemo curabat. Tum Hercules: Audi me, inquit, tu, & desine fatuari: venisti huc, vbi mures ferrum rodunt. Citius mihi verum, ne tibi alogias exutiam. Et quò terribilior esset, tragicus fit, & ait:

Exprime properè, sede quā genitus claus,

C Hoc ne peremptus stipite, ad terram accidas.

Hæc claua reges sàpè mactauit feros.

Quid nunc profatu vocis incerto sonas?

Quæ patria, quæ gens mobile eduxit caput,

Ediffere, e quidem regna tergemini petens

Longinquæ regis, vnde ab Hesperio mari

Inachiam ad urbem nobile aduerti pecus,

Vidi duobus imminens fluuiis ingum

Quod Phœbus ortu semper obuerso videt:

Vbi Rhodanus ingens amne prærapido fluit,

Ararque dubitans quò suos cursus agat,

Tacitus quietis alluit ripas vadis.

Estne illa tellus spiritus altrix tui?

D Hæc satis animosè & fortiter. Nihilominus mentis suæ non est, & timet μαρτυρίαν. Claudius vt vident virum valentein, oblitus nugarum, intellexit neminem parem sibi Romæ fuisse: illuc non habere se idem gratiæ: Gallum in suo sterquilinio pluriū posse. Itaque quantum intelligi potuit, hæc visus est dicere: Ego te fortissime deorum Hercules, sperauit mihi affuturum apud alios: & si quis à me ¹¹ nototem petisset, te fui nominaturus, qui me optimè nosti. Nam si memoriam repetis, ego eram, qui tibi ante templum tuum ius dicebam totis diebus mense Iulio & Augusto. Tū scis quantum illuc missiarum pertulerim, cùm caufidicos audirem, & diem & noctem: in quos si incidisses, valde fortis licet, maluisses Cloacas Augiæ purgare: multò plus ego stercoris exhausi. * Sed quoniam volo, non mirum, quòd impetum in curiam fecisti: nihil tibi clusi est. Modò dic nobis, qualem deum istum fieri velis: ιμιούφειος θεός non potest esse: οὐτε αὐτὸς πρᾶγμα ζεῖ, οὐτε ἄλλος πρᾶγμα ζεῖ. Stoicus? quomodo potest rotundus esse (vt ait Varro) sine capite, sine præputio? Est aliquid in eo Stoici Dei: iam video, nec cor, nec caput

put habet. * Si mehercules à Saturno petisset hoc beneficium, ¹² cuius mensem tōto A anno celebrauit Saturnalia eius princeps non tulisset. ¹³ Illum Deum ab Ioue, quem quantum quidem in illo fuit, damnauit incesti. L. Syllanum enim generum suum occidit. Oro per quod sororem suam, festiuissimam omnium puellarum, quam omnes Venerem vocarent, maluit lunonem vocare. ¹⁴ Quare, inquit, quæro enim, sororem suam stultè studere; Athenis diimidium licet, Alexandriæ totum? Quia Romæ, inquit, mures molas lingunt: ¹⁵ hic nobis curua corrigit. Quid in cubiculo suo faciat, nescio: etiam cæli scrutatur plagas, deus fieri vult. Parùm est quòd templum in Britanniâ habet, quòd hunc barbari colunt, & vt deum orant. Αλωρου φιλατου χάν. Tandem Ioui venit in mentem, priuatis intra curiam morantibus sententiam dicere, ¹⁶ nec disputare. Ego, inquit, P.C. interrogare vobis permiseram, vos mera mapalia fecistis. Volo seruetis disciplinam curiæ. Hic qualiscumque est, quid de nobis existimabit? illo dimisso, primus interrogatur sententiam Ianus pater: is designatus erat in Kal. Iulias postineridianus Cos. hoino quantumuis vafer, qui semper videt αὐτὰ πρόσωπα καὶ ὄψιστα. Is multa B disertè, quòd in foro viuat, dixit, quæ notarius persecui non potuit: & ideo non refereo: ne aliis verbis ponam, quæ ab illo dicta sunt. Multa dixit de magnitudine deorum: non debere hunc vulgo dari honorem. Olim, inquit, magna res erat, Deum fieri: ¹⁷ iam fama nimium fecisti. Itaque ne videar in personam, non in rem sententiam dicere, censeo ne quis post hunc diem Deus fiat ex his, qui αὐτός καρπὸν ἔδοντι: aut ex his, quos alit ζείσιος αἴρεται. Qui contra hoc S. C. deus factus, fictus, pictusve erit, eum dedi larvus, & proximo munere inter nouos auctoratos, ferulis vapulare placet. Proximus interrogatur sententiam Diespiter ¹⁸ Vicæ Potæ filius, & ipse designatus Cos. nummulariolus. Hic quæstu se sustinebat, vendere ciuitatulas solebat. Ad huncce bellè accessit Hercules, & auriculam ei tetigit. Itaque in hæc verba censet: Cùm Diuus Claudio Diuum Augustum sanguine contingat, nec minus Diuam Augustam auiam suam, quam ipse Deam esse iussit, longeque omnes mortales sapientiâ antecellat, sitque è rep. esse aliquem, qui cum Romulo possit

— feruentia rapa vorare:

censeo, vt D. Claudio ex hac die Deus fiat, ita vt ante eum quis optimo iure factus sit: eamque rem ad μεταμορφώσεις Ouidij adiiciendam. Variæ erant sententiæ, & videbatur Claudio sententiâ vincere. Hercules enim, qui videret ferrum suum in igne esse, modò huc, modò illuc cursabat: & aiebat: Noli mihi inuidere, mea res agitur: deinde si quid volueris, inuicem faciam: Manus manum lauat. Tunc Diuus Augustus surrexit sententiæ suæ dicendæ, & summi facundiâ disseruit. P. C. vos testes habeo, ex quo deus factus sum, nullum verbum me fecisse. semper meum negotium ago. Sed non possum amplius dissimulare, & dolorem quem grauiorem pudor facit, continere. In hoc terrâ marique pacem peperi? ideo ciuilia bella compescui? ideo legibus urbe fundaui, operibus ornaui? Et quid dicam P. C. non inuenio: omnia infra indignationem verba sunt. Confugiendum est itaque à me ad Messalæ Coruini disertissimi viri illam sententiam: ¹⁹ Præcidit ius imperij. hic, P. C. qui nobis non posse videtur inuscam excitare, tam facile homines occidebat, ²⁰ quæm canis exta edit. Sed quid ego de tot acribus viris dicam? Non vacat deflere publicas clades, intuenti domestica mala. Itaque illa omittam, hæc referam. ²¹ Etiam si Phormea Græcè nescit, ego scio. ENTIKONTONYKHNDIHC. senescit. Iste, quem videtis, per tot annos sub meo nomine latens, hanc mihi gratiam retulit, vt ²² duas Iulias proneptes meas occideret, alteram ferro, alteram fame: vnum ab nepotem L. Syllanum. Videris Iupiter, an in caußâ malâ, certè in tuâ, si hic inter nos futurus est. Dic mihi, Diue Claudi, quare quemquam ex his, quos, quasque occidisti, antequam de caußâ cognosceres, antequam audires, damnasti? hoc fieri solet? in cælo non fit. Ecce Iupiter, qui tot annos regnat, yni Vulcano crus fregit, quem

P. C. ποδὸς τετταγῶν διπλοῦ διατεσθοῖο,

& iratus fuit vxori, & suspendit illam: numquid occidit? Tu Messalinam, cuius æquè auunculus maior eram, quæm tuus, occidisti. Nescio, inquis? Dij tibi malefacent: adeò

istud

A istud turpius est, quod nescis, quam quod occidisti. Iste C. Caesarem non desit mortuum prosequi. Occiderat ille sacerum: hic & generum. Caius Caesar Crassi filium vexit Magnum vocari: hic nomen illi reddidit, caput tulit. Occidit in vnâ domo Crassum Magnum, Scriboniam, Tristioniam, Assarionem, nobiles tamen: Crassum verò tam fatuum, ut etiam regnare posset. Cogitate P. C. quale portentum ²³ in numerum deorum se recipi cupiat. Hunc nunc deum facere vultis? Videte corpus eius, diis iratis natum. Ad summam tria verba citò dicat, & ²⁴ seruum me ducat. Hunc deum quis colet? quis crebet? denique dum tales deos facitis, nemo vos deos esse credet. Summa rei, P. C. si honestè inter vos gessi, si nulli durius respondi, vindicate iniurias meas. Ego pro sententiâ meâ hoc censeo. Atque ita ex tabellâ recitauit: Quandoquidem diuus Claudius occidit ²⁵ sacerum suum Appium Syllanum, generos duos, Pompeium Magnum & L. Syllanum, sacerum filiae suae Crassum, frugi hominem, tam similem sibi, quam ouo ouum, Scriboniam socrum filiae suae, Messalinam vxorem suam, & ceteros, quorum B numerus iniri non potuit: placet mihi in eum seuerè animaduerti, nec illi rerum iudicandarum vocationem dari, eumque quaimprimùm exportari, & cælo intra dies x x x. excedere, olymbo intra diem tertium. Pedibus in hanc sententiam itum est. Nec mora, Cyllenius illum collo obtorto trahit ad inferos,

Illuc vnde negant redire quemquam.

Dum descendunt per viam sacram, interrogat Mercurius, quid sibi velit ille concursus hominum, num Claudij funus esset? Et erat omnium formosissimum, & impensâ curâ plenum, ut scires deum effteri, tibicinum, cornicinum, omnisque generis æneatorum tanta turba, tantus conuentus, ut etiam Claudius audire posset. Omnes læti, hilares, P. Ro. ambulabat tamquam liber. Agatho, & pauci causidici plorabant, sed planè ex animo. Iurisconsulti è tenebris procedebant, pallidi, graciles, vix habentes animam, tamquam qui cummaxime reuiuiscerent. Ex his vnum cùm vidisset capita conferentes, & fortunas suas deplorantes causidicos, accedit, & ait: Dicebam vobis, Non semper Saturnalia erunt. Claudius vt vidit funus suum, intellexit se mortuum esse. ²⁶ Ingenti enim *μεγαλυτροφίᾳ* nenia cantabatur anapæstis:

Fundite fletus,	Editæ planctus,	Fingite luctus,
Resonet tristis	Clamore forum:	Cecidit pulchrè
²⁷ Cordatus homo,	Quo non aliis	Fuit in toto
Fortior orbe.	Ille citato	Vincere cursus
Poterat celeres:	Ille rebelles	Fundere Parthos,
Leuibusque sequi	Persida telis,	Certaque manus
Tendere neruum:	Qui præcipites	Vulnere paruo
Figeret hostes,	Piætaque Medi	Terga fugacis.
Ille Britannos	Vltra noti	Littora ponti,
Et cæruleos	Scuta Brigantas	Dare Romuleis
Colla catenis	Inssit, & ipsum	Noua Romanæ
Jura securis	Tremere Oceanum.	Deflete virum,
Quo non aliis	Potuit citius	Discere caussas,
Vnâ tantum	Parte auditâ,	Sapè & neutrâ.
Quis nunc iudex	Toto lites	Audiet anno?
Tibi iam cedet	Sede relicta,	Qui dat populo
Iura silenti,	Cretæ tenens	Oppida centum.
Cedite mæstis	Pectora palmis	O causidici,
Venale genus.	Vosque Poëtæ	Lugete noui,
Vosque in primis	Qui concusso	Magna parastis
Lucra fritillo.		

Delectabatur laudibus suis Claudius, & cupiebat diutiū spectare. Inicit illi inanum Talthybius deorum nuncius, & trahit capite obuoluto, ne quis eum possit agnoscere, per campum Martium: & inter Tyberim & ²⁸ viam rectam descendit ad inferos. Ante cesserat.

cesserat iam compendiariâ viâ Narcissus libertus, ad patronum excipiendum, & venienti^{ti}²⁹ nitidus, vt erat à Balineo, occurrit, & ait: Quid dij ad homines? Celerius, inquit Mercurius, & venire nos nuncia. Ille autem patrono plura blandiri volebat. quem Mercurius iterum festinare iussit, & virgâ morantem impulit. Dicto citius Narcissus euolat. Omnia procliua sunt, facile descenditur. Itaque quamuis podagricus esset, momento temporis peruenit ad ianuam Ditis: ubi iacebat, vt ait Horatius, bellua centiceps, sese mouens, villosoque horrendos excutiens. pusillum superturbatur, (albam canem in deliciis habere consuerat) vt illum vidi canem nigrum villosum sanè: quem non velis tibi in tenebris occurrere. Et magnâ inquit voce: Claudio Cæsar venit. Ecce exemplò cum plausu procedunt cantantes: ³⁰ Εὐφίλαπεν, συρχαίεσσεν. Hic erat C. Silius Cos. desig. Iunius Prætorius, Sex. Trallus, M. Heluius Trogus, ³¹ Cotta Tectus, Valens, Fabius, Equ. Rom. quos Narcissus duci iusserat. Medius erat in hac cantantium turbâ Mnester Pantomimus, quem Claudio decoris cauſâ minorem fecerat. Necnon ad Messalinam citò rumor percrepuit, Claudio venisse. Conuolarunt primùm omnium liberti, ³² Polybius, Myron, Harpocras, Amphæus & Pheronactes, quos omnes, necubi imparatus esset, præmisserat. Deinde præfecti duo, Iustus Catoniūs, & Ruffus Pompeij F. Deinde amici, Saturnius Luscius, & Pedo Pompeius, & Lupus, & Celer Asinius, consulares. Nouissimè fratri filia, sororis filia, gener, ficer, focrus, omnes planè consanguinei. Et agmine facto Claudio occurruunt. Quos cùm vidisset Claudio, exclamat, Πάντα φίλων πλήρη. Quomodo vos huc venistis? Tum Pedo Pompeius: Quid dicis homo crudelissime? Quæris quomodo? Quis enim nos aliis huc misit quām tu, omnium amicorum intersector? In ius eamus: ego tibi hīc sellas ostendam. Dicit illum ad tribunal Æaci. is legge Corneliat, quæ de sicariis lata est, quærebat: postulat, nomen eius recipi, edit subscriptionem: Occisos Senatores x x x. Equites Rom. CCCXV. atque plures: ceteros CCXXI. οὐαὶ φαῦλος τε νονιγε. Exterritus Claudio oculos vnde cumque circumfert, vestigat aliquem patronum qui se defenderet. Aduocatum non inuenit. Tandem procedit P. Petronius, vetus conuictor eius, homo Claudianâ lingua disertus, & postulat aduocationem. Non datur. Accusat Pedo Pompeius magnis clamoribus. Incipit Petronius velle responderet. Æacus, homo iustissimus, vetat. Illum tantum alterâ parte auditâ condemnat, & ait: ³³ Εἰκε ταῖδοι τάξι ἐπέζε, δίκαιοι ιδεῖα γένοιτο. Ingens silentium factum est. Stupebant omnes, nouitate rei attoniti: negabant hoc vñquam factum. Claudio iniquum magis videbatur, quām nouum. De genere pœnæ diu disputatum est, quid illum pati oportet. Erant qui dicerent, si vni dij laturam fecissent, Tantulum siti peritum, nisi illi succurreretur: non vñquam Sisyphum onere relevari: aliquando Ixionis miferi rotam sufflaminandam. Non placuit vlli ex veteranis missionem dari, ne vel Claudio vñquam simile speraret. Placuit nouam pœnam excogitari debere, instituendum illi laborem irritu, & alicuius cupiditatis species sine fine & effectu. Tum Æacus iubet illum aleâ ludere pertuso fritillo. Et iam coepérat fugientes semper tesseras querere, & nihil proficere.

Nam quotiens missurus erat resonante fritillo,
Vitraque subduesto fugiebat tessera fundo:
Cumque recollectos auderet mittere talos,
Lusuro similis semper, semperque petenti,
Decepere fidem: refugit, digitosque per ipsos
Fallax assiduo dilabitur alea furto.
Sic cùm iam summi tanguntur culmina montis,
Irrita Sisyphio volvuntur pondera collo.

Apparuit subito C. Cæsar, & petere illum in seruitutem ceperit: producit testes, qui illum viderant ab illo flagris, ferulis, colaphis vapulantem. Adiudicatur C. Cæsari: illum Æacus donat. Is Menandro liberto suo tradidit, vt à cognitionibus ei esset.